

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสร้างงานศิลปะและงานออกแบบนับเป็นกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดภายใน จากหลักฐานที่ปรากฏตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันผลงานทั้ง 2 ประเภทถูกสร้างขึ้นมาพร้อมๆกัน มีพัฒนาการเป็นของตนเองโดยเฉพาะ และ ถือได้ว่าเป็นรากฐานก่อให้เกิดอารยธรรมความเจริญในด้านต่างๆ ส่งผลให้มนุษย์มีการพัฒนาทั้งทางด้านความ สะดวกสบายในชีวิตความเป็นอยู่ และการกลมกลืนทางด้านจิตใจ (นวลน้อย บุญวงศ์, 2539 : 17) อาจกล่าวได้ว่า วิวัฒนาการของการออกแบบเกิดขึ้นมาพร้อมกับวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์ เมื่อจำนวนประชากรของโลกเพิ่มขึ้น และเมื่อมนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีขนาดใหญ่ขึ้น การกระจายรายได้กว้างขวางขึ้น ผลงานออกแบบของมนุษย์ก็มีปริมาณมากขึ้น ทวีความหลากหลาย และซับซ้อนยิ่งขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะผลงานออกแบบเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในการที่จะดำรงชีวิตให้อยู่ให้สะดวกสบายยิ่งขึ้น (มาโนช กงกะนันท์, 2538 : 18) การออกแบบ (Design) เป็นกิจกรรมการสร้างสรรคทางศิลปะอย่างหนึ่งของมนุษยชาติ ซึ่งมีประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการที่ควบคู่กันมากับมนุษย์โดยตลอด เป็นศาสตร์สาขาหนึ่งของศิลปะที่มนุษย์ทุกคนจะต้องรู้จักและสัมผัสกับผลงานการออกแบบอยู่ตลอดเวลาในชีวิต และ ประสบการณ์ประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยใดก็ตาม (ปิยะชาติ แสงอรุณ, 2537 : 1) ดังนั้นการออกแบบจึงมีความสัมพันธ์กับความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยตลอด ตั้งแต่รู้จักคิดค้นเครื่องใช้ไม่สอย การคิดรูปแบบอักษรเพื่อสื่อสาร และการออกแบบได้ถูกวิวัฒนาการมาเรื่อย จนถือได้ว่าการออกแบบ มีความสัมพันธ์กับสภาพของสังคมแต่ละยุคอย่างแน่นแฟ้น (วินัย โสมดี, 2525 : 12)

ด้วยความสำคัญของวิวัฒนาการการออกแบบที่วิวัฒนาการควบคู่กันมากับมนุษย์และการขยายตัวของสังคม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อความสะดวกสบายทางกาย และ ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทางด้านจิตใจ ส่งผลให้มนุษย์เห็นความสำคัญของวิวัฒนาการการออกแบบที่มีต่อการศึกษา สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านการออกแบบในสาขาวิชาต่างๆ จึงได้ทำการบรรจุเนื้อหาด้านวิวัฒนาการ ประวัติความเป็นมาในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจความเป็นมาของศาสตร์ในสาขาของตน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้กับเนื้อหาด้านอื่นๆต่อไปในอนาคต

แต่ในปัจจุบันเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนในสาขาออกแบบกลับเป็นเนื้อหาที่นำมา จากความรู้ของตะวันตกมากมาย มีเนื้อหาที่เป็นความรู้ของไทยเองน้อย รวมทั้งความรู้ด้านประวัติ วิวัฒนาการ ความเป็นมาของการออกแบบก็เป็นการนำความรู้ของตะวันตกมาใช้ในการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้อันเป็นความรู้อย่างตะวันตกเพียงด้านเดียว ขาดความรู้ของไทยเราเองที่จะทำให้ผู้เรียนมองเห็นเนื้อหาด้านประวัติ ความเป็นมา ได้กว้างและ

รอบด้านมากขึ้น ฉะนั้นการใช้เนื้อหาอันเป็นความรู้ที่เกิดจากไทยเราเองย่อมมีความสำคัญต่อผู้เรียนในการเรียนการสอนที่มีต่อศาสตร์สาขาออกแบบแขนงต่างๆ

การออกแบบใดๆก็ตามย่อมได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มนุษย์ไม่เคยพึงพอใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่เปลี่ยนแปลง ต่อเมื่อมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับประโยชน์และความพึงพอใจแต่ละช่วงเวลา สิ่งนั้นจึงได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี งานออกแบบทั้งหลายจึงปฏิเสธการพัฒนาไม่ได้ จากงานออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณา (Printed Ad. design) ในอดีตที่เรียบง่าย ชาว-ดำ และแสดงทักษะในการขีดเขียนออกแบบ ได้พัฒนามาสู่งานออกแบบโฆษณาที่ผสมผสานกับเทคนิคการถ่ายภาพระบบการพิมพ์ที่ละเอียดซับซ้อนและการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นต้น (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2536 : 92)

การออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย มีประวัติความเป็นมา และ วิวัฒนาการร่วมกันมากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมแต่ละยุคสมัย โดยมีบทบาท หน้าที่ และ ความสำคัญต่อสังคมปัจจุบัน ดังนี้ สิ่งพิมพ์เป็นสื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ และ ศิลปกรรม จากบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปสู่บุคคลอื่น ในรูปแบบและขนาดของสิ่งพิมพ์ที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ของสิ่งพิมพ์นั้นๆ โดยผู้อ่าน หรือผู้ดูสิ่งพิมพ์เหล่านี้ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือใดๆ เข้าช่วยประกอบการอ่านหรือดู (สนั่น ปัทมะทิน, 2513 : 6) สิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่มีบทบาทความสำคัญกับชีวิตประจำวันสำหรับสังคมที่เติบโต และ มีการขยายตัวทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมือง หรือวัฒนธรรม เป็นสิ่งพิมพ์ที่บอกกล่าว แจ้งเรื่องราวของสินค้า การบริการ ความเคลื่อนไหวทางการเมือง การแสดงทางศิลปะ ภาพยนตร์ ละคร ดนตรี และมหกรรมนาชนิด คือสิ่งพิมพ์โฆษณา (กำธร สถิรกุล และคณะ, 2530 : 31) สิ่งพิมพ์โฆษณา เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิต ในสังคมที่กำลังเจริญเติบโต กำลังขยายตัวในทุกๆด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การเผยแพร่และการอนุรักษ์วัฒนธรรมโดยทำหน้าที่บอกกล่าวเรื่องราวของสินค้า บริการต่างๆ (โกสุ่ม สายใจ, 2537 : 27)

อนันต์ชัย เลาหะพันธุ์ (2532) ได้กล่าวถึงสิ่งพิมพ์โฆษณาแรกเริ่มที่ปรากฏในประเทศไทยว่า การโฆษณาครั้งแรกที่มีการตีพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษรปรากฏใน “หนังสือจดหมายเหตุ ฯ BANGKOK RECORDER” ซึ่งตีพิมพ์เป็นครั้งแรกในระหว่าง พ.ศ. 2387-2388 ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ... โฆษณา “ยาคินิน” นี้ยังคงเป็นโฆษณาชิ้นแรกในประวัติศาสตร์การพิมพ์ของไทยอยู่นั่นเอง เพราะตีพิมพ์ในฉบับที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1845 (พ.ศ. 2387-ปฏิทินเก่า) หน้า 32 โดยมีหมอบรัดเลเป็นผู้ลงโฆษณา “โฆษณารั้งแรก” มีแต่คำเพียงอย่างเดียว ไม่มีภาพสินค้าหรือภาพอื่นประกอบ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน ส่วนสำนวนโฆษณาก็เป็นของหมอบรัดเลเอง สอดคล้องกับ วรวิชัย เวชบุเคราะห์ (2533) กล่าวถึงสิ่งพิมพ์โฆษณาในสมัยแรกของไทยว่า โฆษณาในยุคแรกๆ มีแต่ข้อความทำนองบอกกล่าวให้ทราบว่ามีสินค้าขาย มีการบริการแลกเปลี่ยนเงินทองเล็กๆน้อยๆ ต่อมาค่อยเพิ่มภาพสินค้าหรือภาพประกอบขึ้นเล็กๆ เพื่อให้ดูแปลกตา ยุคต่อมาเพิ่มความสำคัญกับองค์ประกอบของโฆษณา ได้แก่ ภาพใหญ่ขึ้น เน้นข้อความที่สำคัญและจงใจผู้อ่าน ภาพโฆษณาในยุคก่อนนั้นต่างกับภาพโฆษณาในปัจจุบันอย่างเห็นได้ชัด คือแต่ก่อนเป็นภาพวาด เส้นคมชัดเจน ปัจจุบันมักจะมีภาพถ่าย

หมอบรัดเลได้เริ่มกิจการพิมพ์หนังสือรายคาบขึ้นมาขาย ซึ่งหนังสือนี้คนไทยสมัยนั้นเรียกว่า “จดหมายเหตุอย่างสั้น” หนังสือดังกล่าวแล้วแท้ที่จริงก็คือนิตยสารนั่นเอง ในประเด็นนี้ได้มีท่านผู้รู้เขียนเกี่ยวกับการหนังสือพิมพ์ว่า การหนังสือพิมพ์ไทยเริ่มต้นโดยหมอบรัดเล ซึ่งอันที่จริง สิ่งที่หมอบรัดเลริเริ่มมามีใช้หนังสือพิมพ์ในรูปแบบที่คนปัจจุบันเข้าใจ หากแต่จะเป็นในรูปแบบของนิตยสารมากกว่า เพราะทั้งรูปแบบและขนาดรูปเล่ม ตลอดจนเนื้อหา ก็มีลักษณะเป็นนิตยสารที่มุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านมากกว่าที่จะบอกข่าวเช่นที่เป็นวัตถุประสงค์หลักของหนังสือพิมพ์ (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2530 : 24)

องค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้เกิดกิจการนิตยสารขึ้น ก็คือ การเริ่มต้นของการพิมพ์กิจการพิมพ์ที่หมอบรัดเลริเริ่มขึ้นในสมัยปลายรัชกาลที่ 3 นั้น จัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบอันสำคัญที่เป็นรากฐานของการกำเนิดนิตยสารและหนังสือพิมพ์ไทยในเวลาต่อมา นอกจากจะมีโรงพิมพ์ของหมอบรัดเลคือโรงพิมพ์ของหมอบรัดเลที่คลองบางหลวงแล้ว ก็ยังมีโรงพิมพ์ของหมอบรัดเลในสมัยรัชกาลที่ 4 สำหรับโรงพิมพ์ของไทยแท้ๆนั้นก็คือ “โรงพิมพ์หลวง” หรือ “โรงพิมพ์อักษรพิมพ์การ” องค์ประกอบต่อมาก็คือความคิดริเริ่มและความสามารถของฝรั่งมิชชันนารีและคนไทยบางคน และความต้องการของสมาชิกในสังคม (ในแง่ที่มีผู้ต้องการเรียนรู้วิทยาการใหม่ๆ ต้องการหาวิธีการสื่อสารที่ไปถึงคนจำนวนมากได้รวดเร็วและไม่ผิดพลาดคลาดเคลื่อน) องค์ประกอบเหล่านี้นำไปสู่การเกิดนิตยสารฉบับแรกขึ้น ใน พ.ศ. 2387 และฉบับต่อ ๆ มากลายเป็นสื่อมวลชนประเภทแรกที่เผยแพร่ไปยังชนชั้นสูงของประเทศสยามในขณะนั้น (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2530 : 40)

สิ่งพิมพ์โฆษณาได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในนิตยสาร ซึ่งนิตยสารนั้นได้รับการพัฒนาจากอดีตสู่ปัจจุบันให้มีรูปแบบและเนื้อหาที่มีความหลากหลาย ดังนั้นการศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทยจึงจำเป็นต้องเลือกประเภทนิตยสารเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย ดังนั้นนักวิชาการได้กล่าวถึงนิตยสาร และประเภทของนิตยสาร ดังนี้ นิตยสารเป็นสื่อมวลชนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีบทบาทหน้าที่อย่างสำคัญต่อสังคม ปัจจุบัน นิตยสารทุกประเภทมีอิทธิพลต่อผู้อ่านในหลายด้าน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การพัฒนาในหลายรูปแบบ (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2530 : 1) นิตยสารมีส่วนประกอบ 4 ส่วน คือ ส่วนปก ส่วนสารบัญและบทบรรณาธิการ ส่วนเนื้อหา และส่วนโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ธัม วคินเกษม และ วันชัย ศิริชนะ, 2530 : 248-249) นิตยสารที่ผลิตและจำหน่ายอยู่ในประเทศไทย สามารถแบ่งได้เป็นประเภทดังนี้ นิตยสารการเมือง นิตยสารกีฬา นิตยสารเครื่องเสียงและคอมพิวเตอร์ นิตยสารสำหรับเด็ก นิตยสารถ่ายภาพและการพิมพ์ นิตยสารท่องเที่ยว นิตยสารธุรกิจ นิตยสารบ้าน นิตยสารผู้ชาย นิตยสารผู้หญิง นิตยสารรถ นิตยสารศิลปวัฒนธรรม นิตยสารเศรษฐกิจ และนิตยสารสุขภาพ ในจำนวนนิตยสารเหล่านี้ นิตยสารสำหรับสตรีนับว่ามีความเคลื่อนไหวเป็นอย่างมาก จากผลการวิจัยที่ทำการสำรวจนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี นับตั้งแต่เริ่มมีการจัดทำนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีฉบับแรก ในปี พ.ศ. 2449-2527 พบว่า มีนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีตีพิมพ์และเผยแพร่ประมาณ 100 รายชื่อ (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2526 : 125)

นิตา ชูโต และคณะ (2527 : 224-229) ได้จัดแบ่งนิตยสารที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย จำนวน 289 รายชื่อ ออกตามลักษณะเนื้อหาได้นิตยสาร 31 กลุ่ม และพบว่ากลุ่มนิตยสารสำหรับสตรีเป็นกลุ่มนิตยสารที่มีจำนวนมากกว่านิตยสารในกลุ่มอื่นๆ

จะเห็นได้ว่านิตยสารสตรีนั้นเป็นประเภทนิตยสารที่มีจำนวนมากกว่านิตยสารประเภทอื่นๆ ดังนั้นในการศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย จึงใช้นิตยสารสตรีเป็นกลุ่มประชากรในการทำการศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย

ด้านองค์ประกอบในการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณา Robin Landa (1996) กล่าวว่า นักออกแบบกราฟิกจะนำส่วนประกอบต่างๆ ได้แก่ ตัวอักษร, ภาพประกอบ และองค์ประกอบทางกราฟิกอื่นๆ มาจัดวางเข้าด้วยกันเพื่อการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น โฆษณา Lori Siebert & Mary Cropper (1993) กล่าวว่า โฆษณาที่มีความซับซ้อน ประกอบไปด้วย คำจำนวนหนึ่ง และภาพจำนวนหนึ่ง ...ควรวางแผนการจัดวางหน้า (layout) โดยคำนึงถึงพื้นที่ว่างเพื่อให้โฆษณาโดดเด่นกว่างานโฆษณาชิ้นอื่นๆ Marjorie E. Bevin (1963) กล่าวว่า โฆษณาทุกประเภทประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 อย่างคือ ตัวอักษรหรือข้อความโฆษณา และภาพประกอบ

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาได้ 3 ด้าน ได้แก่ การจัดวางหน้า (Layout) การจัดเรียงตัวอักษร (Typography) และ ภาพประกอบ (Illustration)

องค์ประกอบแต่ละด้านในการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณามีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

การจัดวางหน้า (Layout) บัญญัติ จุลนาพันธ์, มนูญ แสงหิรัญ และ สุรพล เทวอักษร (2520) ได้กล่าวว่า การจัดวางหน้าโฆษณาผู้จัดต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมตลอดถึงพฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้อ่านโฆษณาเป็นหลักก่อนที่จะทำการจัดวางหน้า ผู้จัดวางหน้าโฆษณาจะต้องมีข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นจะต้องใช้ในการทำโฆษณาให้ครบครันเสียก่อน อาทิ จะต้องทราบขนาดของหน้าโฆษณาว่ามีขนาดเท่าใด ข้อความโฆษณาที่เขียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ภาพประกอบ การโฆษณาและองค์ประกอบที่จำเป็นอื่นๆ เมื่อผู้จัดวางหน้าโฆษณามีข้อมูลดังกล่าวครบถ้วนอยู่ในมือ ก็จะเริ่มพิจารณาว่า ข้อความตอนใดสมควรจะวางไว้ส่วนไหนของหน้า พร้อมกับกำหนดลักษณะ และขนาดตลอดทั้งสีสรรของตัวหนังสือและภาพประกอบการโฆษณา โดยใช้ความรู้ทางด้านศิลปะมาใช้อย่างมากสำหรับงานนี้เพื่อก่อให้เกิดจุดสนใจ ซึ่งจะเป็นแนวทางไปสู่เรื่องการจัดวางหน้าโฆษณา

การจัดเรียงตัวอักษร (typography) มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้ การใช้ตัวอักษรภาษาไทยเข้ามาใช้ในการออกแบบกราฟิกการพิมพ์ครั้งแรกนั้นเริ่มขึ้นตั้งแต่มีการหล่อตัวพิมพ์ไทยขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2371 (ประชิด ทิณบุตร, 2530 : 37) การใช้ตัวอักษรเป็นสื่อในการถ่ายทอดข้อความโดยผ่านสิ่งพิมพ์ มีความเกี่ยวข้องกับศาสตร์หลายด้าน และมีประวัติย้อนไปในอดีตนานหลายร้อยปีมาแล้ว แต่เดิมมนุษย์ติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาพูด ภาษาภาพ และภาษาเขียน ต่อมา เมื่อเกิดการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ในการถ่ายทอดข่าวสารข้อความ อันเป็นผลมาจากวิวัฒนาการทางการพิมพ์ ตั้งแต่การประดิษฐ์เครื่องเรียงพิมพ์ที่ใช้วิธีการเรียงพิมพ์

ตัวอักษรด้วยตัวตะกั่วหรือตัวหล่อ จนถึงการประดิษฐ์เครื่องเรียงพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ รูปแบบตัวอักษรจึงมีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับจนถึงปัจจุบันและมีแนวโน้มการพัฒนาในรูปแบบต่อไปในอนาคต (จินทนา ทองประยูร, 2537 : 32) ตัวอักษรเป็นส่วนหนึ่งที่มีบทบาทต่อการผลิตงานออกแบบกราฟิกเป็นอย่างยิ่ง รูปแบบและลักษณะเฉพาะของตัวอักษรที่มีความหลากหลายมากมาย การจะเลือกใช้รูปแบบใด ต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและเงื่อนไขต่างๆ งานลักษณะหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของตัวอักษรแบบหนึ่ง ตัวอักษรบางลักษณะอาจใช้ได้เฉพาะโอกาสเท่านั้น ถ้ามีความพอเหมาะพอในการนำมาใช้ก็จะสนับสนุนให้งานออกแบบสามารถสื่อความหมายได้อย่างเต็มที่ (วรพงศ์ วรชาติอุดมพงศ์, 2540 : 170)

ภาพประกอบ (Illustration) มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้ ภาพประกอบโฆษณา ทั้งภาพถ่ายหรือภาพวาด ได้ถูกออกแบบให้ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน การรวมภาพประกอบโฆษณาเข้ากับองค์ประกอบอื่นๆ สามารถสร้างผลต่อสายตาได้อย่างมาก ซึ่งย่อมได้ผลมากกว่าการใช้องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเพียงลำพัง (Albert C. Book and C. Dennis Schick, 1988 : 65) ในปัจจุบัน ภาพประกอบมีความสำคัญต่อการออกแบบโฆษณาและงานสิ่งพิมพ์ทุกชนิด (วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ, 2539 : 48) การใช้ภาพประกอบในการสื่อความหมายในงานกราฟิกนับเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เห็นได้ว่าภาพสามารถทำหน้าที่ได้หลายทางได้แก่ อธิบายเนื้อหา ขยายความ สร้างความน่าสนใจในเนื้อหา ช่วยย่นระยะเวลาในการสื่อความหมายให้น้อยลง และช่วยตกแต่งให้งานออกแบบดูสวยงามมากยิ่งขึ้น (วรพงศ์ วรชาติอุดมพงศ์, 2540 : 63) การใช้ภาพประกอบในสื่อประเภทต่างๆ เป็นสิ่งที่นิยมแพร่หลายกันมาช้านาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มในการขยายขอบเขตและปริมาณการใช้อย่างกว้างขวางในอนาคต (จินทนา ทองประยูร, 2537 : 52)

ด้วยความสำคัญของการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาที่มีต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ จึงได้มีการเปิดการเรียนการสอนด้านการพิมพ์ และการออกแบบกราฟิก เพื่อป้อนบุคลากรเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมการโฆษณา อันจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพในการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น สถาบันการศึกษาต่างๆ จึงได้เปิดการเรียนการสอนด้านการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาซึ่งบรรจุไว้ในสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ซึ่ง คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (2535) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ว่า สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ สาขาวิชานี้มีจุดมุ่งหมายในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการออกแบบนิเทศศิลป์ อันได้แก่ ศิลปะโฆษณา-ประชาสัมพันธ์ ทางด้านหนังสือพิมพ์ วารสาร ภาพโฆษณา ภาพยนตร์ โทรทัศน์ รวมทั้งการออกแบบสัญลักษณ์เครื่องหมายการค้า และการใช้คำโฆษณา อันจะเป็นผลดีต่อการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการค้าของประเทศ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ รวมทั้งเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ และ คุณภาพงานด้านการออกแบบสื่อความหมาย ศิลปะโฆษณา-ประชาสัมพันธ์ ให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมกับต่างประเทศ

ด้านความสำคัญของวิวัฒนาการการออกแบบที่มีต่อนักศึกษาด้านการออกแบบ พาศนา ตันพลักษณ์ (2526) กล่าวว่า คุณสมบัติของนักออกแบบ เป็นผู้ที่มีความสนใจงานสร้างสรรค์

ในยุคต่างๆกัน เพื่อศึกษาถึงงานออกแบบในแต่ละยุค จะมองเห็นความงดงามและทัศนคติของผู้ ออกแบบนั้นๆ เพื่อเป็นบทเรียน ทำให้งานสร้างสรรค์เจริญรุดหน้ากว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับ มาโนช กงกะนันท์ (2538) ซึ่งกล่าวว่า ความรู้เรื่องประวัติการออกแบบจะเสริมสร้างให้ นักศึกษาเป็นนักออกแบบที่มีโลกทัศน์กว้างไกล มีความมั่นใจในศาสตร์ของตนยิ่งขึ้น และสามารถสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ ตรีภพ บุญรอด (2536) ได้กล่าวถึง ลักษณะแนวทางในการเรียนการออกแบบ และเนื้อหาวิชาการศึกษาการออกแบบประเภทต่างๆว่ามี ลักษณะเนื้อหาใกล้เคียงกัน เนื้อหาส่วนหนึ่งในการเรียนออกแบบ คือ ศึกษาความหมาย คุณค่า และประวัติของการออกแบบ

ในด้านการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณา Gregg Berryman (1984) กล่าวว่า ผู้ที่ทำงาน ออกแบบนิเทศศิลป์ (Graphic Designers) จะต้องมีความรู้เรื่องการจัดตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพประกอบ และการถ่ายภาพ เพื่อที่จะถ่ายทอดให้เป็นงานที่มองเห็นได้โดยอาจนำเทคนิค ต่างๆเหล่านี้มารวมกัน Albert C. Book and C. Dennis Schick (1988) กล่าวว่า นักออกแบบ โฆษณาจะต้องตัดสินใจว่าจะใช้องค์ประกอบใดในการออกแบบ ก่อนที่จะตัดสินใจว่าองค์ ประกอบเหล่านั้นจะปรากฏบนหน้ากระดาษอย่างไร องค์ประกอบหลักต่างๆได้แก่ ภาพ ประกอบ, รูปแบบตัวอักษร, พื้นที่ว่าง, และสี

กล่าวโดยสรุป นักศึกษาด้านออกแบบนิเทศศิลป์จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับ การจัด วางหน้า การจัดเรียงตัวอักษร และภาพประกอบ เพื่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการออก แบบสิ่งพิมพ์โฆษณา และ นักศึกษาจะต้องมีความเข้าใจ ประวัติ ความเป็นมาของการออกแบบ สิ่งพิมพ์โฆษณาในแต่ละยุค เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์ โฆษณา สามารถออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนางานออกแบบให้ เจริญก้าวหน้าต่อไป

จากคำกล่าวของนักวิชาการศิลปศึกษา และผลการวิจัยการเรียนการสอนการออกแบบ ได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาความขาดแคลนเนื้อหาในการสอน และเนื้อหาด้านประวัติความเป็นมา ของการออกแบบ ดังนี้

จากผลการวิจัยของ อารักษ์ ศาสตร์สิงห์ (2538) พบว่า ในด้านเนื้อหาวิชาของ วิชาออกแบบนิเทศศิลป์ อาจารย์ผู้สอน ผู้ประกอบการ และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรเน้น เนื้อหาเรื่องความเป็นมา วิวัฒนาการ และกระบวนการการออกแบบงานนิเทศศิลป์ในด้านต่างๆ สูงงกช เย็นยอดวิชัย (2530) พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา ไม่มีคู่มือประกอบการเรียนการสอน เอกสาร ตำราสำหรับค้นคว้ามีน้อยมาก สอดคล้องกับคำกล่าวของ ธัญญา ประภาสะโนบล (2527) กล่าวว่า หนังสือภาษาไทยด้านการโฆษณาก็ยังมีน้อยมาก และจะอยู่ในลักษณะของ ตำราเรียนที่กล่าวถึงหลักการโฆษณาอย่างกว้างขวาง ส่วนใหญ่มักจะเป็นการแปลและเรียบเรียง จากตำราภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับ นพวรรณ หมั่นทรัพย์ (2523) กล่าวถึงปัญหาด้าน การเรียนการสอนศิลปะว่าตำราเรียนด้านศิลปะที่เป็นภาษาไทยมีน้อยมากและไม่แพร่หลายเท่า ที่ควร ผู้สอนต้องซื้อตำราต่างประเทศ บางท่านไม่มีความรู้ทางภาษาดีพอ ก็ทำให้เกิดการเข้าใจ ไขว้เขวไปได้ ไม่สามารถยืนยันได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สันติ คุณประเสริฐ

(2542) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนสาขาการออกแบบ ยังขาดแคลนตำราที่เป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาเพราะตำราเหล่านั้นล้วนมีราคาแพงและหาซื้อได้ยาก หรือจะมีอยู่บ้างตามห้องสมุด แต่ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต

สถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ได้บรรจุรายวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณา ได้แก่ วิชาการออกแบบนิเทศศิลป์, วิชาการออกแบบสิ่งพิมพ์, วิชาการออกแบบโฆษณา, วิชาการออกแบบและจัดตัวอักษร และ วิชาการออกแบบภาพประกอบ การสอนในสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ จำเป็นต้องใช้เนื้อหาด้านประวัติความเป็นมา วิชาการออกแบบสำหรับการสอน จากการศึกษาเอกสาร และ งานวิจัย เกี่ยวกับการเรียนการสอนการออกแบบกราฟิค การออกแบบนิเทศศิลป์ พบว่ายังไม่มีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับ วิชาการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย สอดคล้องกับคำกล่าวของ ธนัญญา ประภาสะโนบล (2527) ที่กล่าวว่า การโฆษณาในประเทศไทยได้ดำเนินมาเป็นเวลานานพอสมควร และเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่พัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งก็คือยังไม่มี การศึกษารวบรวมข้อมูลด้านการโฆษณาในประเทศไทยอย่างจริงจัง

ด้วยความสำคัญของเนื้อหาวิชาการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาที่มีต่อการสอนในสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ และ ปัญหาความขาดแคลนตำราด้านศิลปะ ความขาดแคลนเนื้อหา ในด้านวิชาการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการศึกษา วิชาการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นเนื้อหาการสอน ด้านประวัติ ความเป็นมาในรายวิชาต่างๆในสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ต่อไป

ปัจจุบันการศึกษาศิลปะระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ได้พัฒนาเจริญก้าวหน้าไปมาก ดังจะเห็นได้จากการศึกษาหลายแห่ง ทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน และ ทั้งที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในภูมิภาคอื่นได้จัดการศึกษาด้านศิลปะเพิ่มมากขึ้น สถาบันการศึกษาเหล่านี้ต่างก็มีบทบาทสำคัญในการที่จะส่งเสริม และพัฒนาวิชาการศิลปะทั้ง ภาควิชา และภาคปฏิบัติ (น ฅ ปากน้ำ, 2528 : 27) การเรียนการสอนในสาขาออกแบบ นิเทศศิลป์นั้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาคทฤษฎี เพื่อการนำความรู้ด้านทฤษฎีไปประยุกต์ใช้กับ ภาคปฏิบัติ เป็นการเชื่อมโยงความรู้หนึ่งไปสู่การเรียนรู้อีกเรื่องหนึ่งในลำดับเนื้อหาที่ต่อเนื่อง กัน ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2527) กล่าวว่า ในบางครั้งการจัดหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับการบรรจุเนื้อหาสาระหลายวิชาเข้าไว้ในหลักสูตรเดียวกัน ในกรณีเช่นนี้เนื้อหาสาระของวิชา ต่างๆที่นำมาบรรจุไว้จำเป็นจะต้องมีความสัมพันธ์กันด้วย ทั้งนี้เพื่อให้วิชาเหล่านั้นส่งเสริมและ สนับสนุนซึ่งกันและกัน จะทำให้ผู้เรียนได้สร้างความเข้าใจในเนื้อหาสาระของวิชาเหล่านั้นได้ โดยสะดวก

การสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการ (the means) ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ และเนื้อหาวิชา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรได้ระบุไว้ ครูผู้ สอนต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอนโดยศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ แล้วนำไปแปลงเป็น

ภาคปฏิบัติหรือการสอน เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้ (เป็นขั้นการนำหลักสูตรไปใช้) (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 12)

ในด้านองค์ประกอบการสอน วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) แบ่งองค์ประกอบการสอนออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน 2) เนื้อหาวิชา 3) กิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้น (ต้องวางแผนว่าจะใช้วิธีการสอนแบบใดและวัสดุการสอนอะไร) และ 4) การประเมินผลการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2539) แบ่งองค์ประกอบการสอนออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) เนื้อหาวิชา 2) จุดประสงค์การเรียนการสอน 3) การดำเนินการสอน 4) สื่อการเรียนการสอน และ 5) การประเมินผล

จากคำกล่าวข้างต้น สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของการสอนได้ดังนี้ 1) จุดประสงค์การสอน 2) เนื้อหาวิชา 3) วิธีการสอน 4) สื่อการสอน และ 5) การประเมินผลการสอน

การศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย เกิดขึ้นเนื่องจากความขาดแคลนเนื้อหาประวัติ ความเป็นมาของการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย แต่การจะบรรจุเนื้อหาใดในหลักสูตร จำเป็นจะต้องมีการศึกษาเนื้อหานั้นๆว่ามีความสำคัญต่อการสอนในสาขานั้นๆ หรือไม่ ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2527) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเนื้อหาที่จะบรรจุในหลักสูตรว่า เนื่องจากความรู้อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมในสังคมมีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันได้มีการศึกษาและค้นคว้าวิทยการต่างๆมากกว่าอดีตหลายสิบเท่า ถ้าหากไม่มีการเลือกสรรความรู้หรือมรดกทางวัฒนธรรมสำหรับนำไปบรรจุไว้ในหลักสูตรก็ย่อมจะสร้างความยุ่งยาก และความลำบากใจแก่ผู้เรียนได้ เพราะเขาจะต้องเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ นอกจากนี้ยังไม่สามารถบอกได้ว่าความรู้อันไหนมีความสำคัญ ควรจะได้รับการเน้นมากกว่าสิ่งอื่น สอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 82) กล่าวว่า นักพัฒนาหลักสูตรควรพิจารณาเนื้อหาวิชาที่มีความสำคัญหรือจำเป็นต่อการเรียนรู้วิชานั้นๆเพื่อไม่ให้มีเนื้อหาวิชามากเกินไป เนื่องจากหลักสูตรมีเวลาจำกัด นอกจากนี้ควรเป็นเนื้อหาที่สามารถเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนวิชานั้นๆ หรือวิชาอื่นๆในระดับขั้นสูงขึ้นไป หรือประกอบอาชีพต่อไป ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น และเจตคติที่ดี ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524) ได้กล่าวถึงลักษณะของเนื้อหา สามารถพิจารณาได้กว้างๆหลายประการประการหนึ่ง คือ ควรมียุทธศาสตร์ ค้นคว้าต่างๆมาสนับสนุน เนื้อหาของการวิจัย เกิดจากการค้นคว้าที่มีระบบระเบียบ มีการใช้ความพยายามมากพอควร ผู้สอนควรได้ยกมาประกอบเพิ่มเติมให้เนื้อหามีความหมายน่าสนใจขึ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการจะศึกษาว่าเนื้อหาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณามีความสำคัญ เหมาะสมกับหลักสูตร และ การสอนในสาขาออกแบบนิเทศศิลป์หรือไม่นั้น จำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยถึงความสำคัญของเนื้อหานั้นๆ เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าเนื้อหาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทยมีความสำคัญและควรถูกบรรจุอยู่ในหลักสูตร และรายวิชาต่างๆของสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย โดยใช้องค์ประกอบ 3 ด้าน คือการจัดวางหน้า (Layout) การจัดเรียงตัวอักษร (Typography) และ ภาพประกอบ (Illustration)

2. เพื่อศึกษาความสำคัญของวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย ที่มีต่อการสอนสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ขอบเขตการวิจัย

1. เป็นการศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาในนิตยสารและนิตยสารสตรีของไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2388 ซึ่งเป็นปีที่มีนิตยสารฉบับแรกเกิดขึ้น จนถึง พ.ศ. 2543 เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีวิวัฒนาการต่อเนื่อง ทำให้สามารถสืบค้นตัวอย่างผลงานสิ่งพิมพ์โฆษณาได้อย่างมีลำดับต่อเนื่อง

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ และวิจัยเชิงสำรวจ วิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research) เป็นการรวบรวมตัวอย่างสิ่งพิมพ์โฆษณาจากนิตยสารและนิตยสารสตรี เพื่อวิเคราะห์วิวัฒนาการการออกแบบ 3 ด้าน ได้แก่ 1. การจัดวางหน้า (Layout) 2. การจัดเรียงตัวอักษร (Typography) และ 3. ภาพประกอบ (Illustration) และ วิจัยเชิงสำรวจเป็นการศึกษาความสำคัญของวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทย ที่มีต่อการสอนสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ข้อจำกัดของการวิจัย

ช่วง พ.ศ. 2388-2448 ศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทยจากนิตยสารทั่วไป เนื่องจากไม่มีนิตยสารสตรีปรากฏในช่วงเวลานี้ พ.ศ. 2449-2543 ศึกษาวิวัฒนาการการออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณาไทยจากนิตยสารสตรี เนื่องจากมีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นใน พ.ศ. 2449 และมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

วิวัฒนาการ หมายถึง ลำดับขั้นของพัฒนาการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบอย่างที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการศึกษสาขาออกแบบนิเทศศิลป์

การออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณา (Printed Advertising Design) หมายถึง แนวคิดและวิธีการทางการออกแบบด้าน 1. การจัดวางหน้า (Layout) 2. การจัดเรียงตัวอักษร (Typography) และ 3. ภาพประกอบ (Illustration) ในงานสิ่งพิมพ์โฆษณาสำหรับตีพิมพ์ในนิตยสาร

สิ่งพิมพ์โฆษณาไทย (Thai Printed Advertising) หมายถึง สิ่งพิมพ์เพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ สินค้าและบริการ ของภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยที่ปรากฏในนิตยสาร และนิตยสารสตรี

สาขาสถาปัตยกรรมนิเทศศิลป์ (Visual Communication Design Program) หมายถึง สาขา ออกแบบนิเทศศิลป์ ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่ง ประกอบด้วย สาขาสถาปัตยกรรมนิเทศศิลป์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาสถาปัตยกรรมนิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, สาขานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สาขาสถาปัตยกรรมนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, สาขาการออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ สาขานฤมิตศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นิตยสาร (Magazine) หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดออกที่แน่นอน ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง เช่น บทความต่างๆ บทสัมภาษณ์ เรื่องสั้น นวนิยาย บทวิจารณ์ ข่าวต่างๆ และโฆษณา

นิตยสารสตรี (Woman Magazine) หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสตรี จัดทำเพื่อกลุ่มผู้อ่านสตรี ประกอบด้วยเนื้อหาที่สตรีสนใจ รวมทั้งงานสิ่งพิมพ์โฆษณา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยใช้เป็นเนื้อหาในการสอนรายวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสาขาสถาปัตยกรรมนิเทศศิลป์ ได้แก่ วิชาการโฆษณา (Advertising) วิชาการออกแบบโฆษณา (Advertising Design) วิชาการออกแบบและจัดตัวอักษร (Typography) วิชาภาพประกอบ (Illustration) วิชาการพิมพ์ (Printing Technology) วิชาการออกแบบสิ่งพิมพ์ (Publication Design) และ วิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ (Visual Communication Design)
2. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยต่อเรื่องในลักษณะที่เกี่ยวข้อง และมีเนื้อหาใกล้เคียงกันในอนาคต
3. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมการพิมพ์ การโฆษณา และ นักออกแบบสิ่งพิมพ์โฆษณา